

A FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR NYELVTANULÁST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSAI

Az elmúlt évben szoltunk arról, hogy hogyan segíthetjük az olvasók felkészülését az uniós csatlakozáshoz. Az Unióba való belépés miatt szükséges, hogy az ember esetleg több nyelven is meg tudja értetni magát. A könyvtári statisztika is azt mutatja, hogy egyre többen tartják fontosnak az idegen nyelv ismeretét.

Keszthely diákváros, egyetem, több középiskola, általános iskola működik, ahol a diákok nyelvet, nyelveket tanulnak. Ők valamennyien igénybe veszik szolgáltatásainkat.

A városban és a környező településeken is mozgalmas turisztikai élet zajlik. Nemcsak nyáron, egész évben sok külföldi látogat el városunkba, sőt szép számmal akadnak közöttük olyanok is, akik ideiglenesen, vagy végleg Magyarországon telepednek le. Sokan közülük szeretnék Magyarországról bővebb információt kapni, szeretnék megismerni az országot. A számukra szerveződött magyar nyelvoktatásnak éppen könyvtárunk adott helyet. Őket is szolgálja a könyvtár idegen nyelvű állománya.

Széles az a nyelvtanuló réteg, akit a könyvtárnak ki kell szolgálnia, ezért az iskolákkal állománygyarapítás szempontjából együtt kell működnünk. Az iskolai könyvtárak feladata, hogy a tanítási órán használt tankönyveket szerezze be, a városi könyvtár feladata inkább a háttér anyagok, nyelvvizsgára való felkészülést segítő könyvek beszerzése. Ezeket a dokumentumokat persze mindenki más is haszonnal forgathatja, hiszen nyelvvizsgára nemcsak a középiskolások jelentkeznek.

A nyelvtudás követelmény globalizált világunkban, ezt tudjuk mi magunk is, ezért arra törekszünk, hogy széles választékot tudjunk biztosítani állományunkkal. 2000 nyelvkönyvet és szótárt kölcsönzünk, hozzávetőlegesen 1000 db az idegen nyelvű szépirodalmi könyveink száma, 83 nyelvi kazettával és 31 CD-ROM-al rendelkezünk. Gyermekekönyvtárunk állományába 200 nyelvkönyv, szótár, 100 idegen nyelvű szépirodalmi könyv, 11 CD-ROM, 1 hangzó CD tartozik, és folyamatosan jár a Hello Teen című folyóirat.

Nyelvkönyveink mindegyike kölcsönözhető. Az állományból kiemelésre kerültek a kölcsönözhető szótárak, idegen nyelvű könyvek. Szótárakból rendszeresen vásárolunk újabb kiadásúakat. Az olvasótermi példányokat nyelvvizsga napjára kiadjuk. Az olvasóteremben nemcsak kétnyelvű szótárakat, hanem idegen nyelvű értelmező, illetve többnyelvű műszaki, jogi, gazdasági, üzleti, mezőgazdasági szótárakat is találunk.

Idegen nyelvű szépirodalmi könyvállományunk főként ajándékozás útján került hozzánk. Egy részét az új épületbe való költözéskor a Helikon Kastélymúzeum Könyvtárától kaptuk ajándékba. Ezek mindegyike régebbi kiadású, nagyon szép kivitelű könyv. Elhelyezésre a könyvtár tárgyalójába kerültek.

A kölcsönözhető, szabad polcon levő állomány egy részét magánszemélyektől kaptuk, de vásároltunk is hozzá. Az idegen nyelvű szépirodalmi állomány elsősorban klasszikusokból áll. A szakirodalom a tudomány minden területét átfogja. Elsősorban nagy számban angol, német, francia, olasz, orosz könyveink vannak, kis számban pedig latin, spanyol, lengyel, román, svéd, eszperantó, holland.

A nyelvkönyvek és szótárak mellett a legnépszerűbbek a nyelvi kazetták. Sokan keresik és igénylik is ezeket a dokumentumokat. Ezért is készítettük el a nyelvi kazetták és CD-ROM-ok képes jegyzékét, amiből a használók könnyen kikereshetik a számukra megfelelő hanganyagot. Ezzel is próbáljuk ösztönözni őket, hogy használják a CD-ROM állományt is. A felnőtt részlegben kevesebbet használják az olvasók a CD-ROM-okat, mert

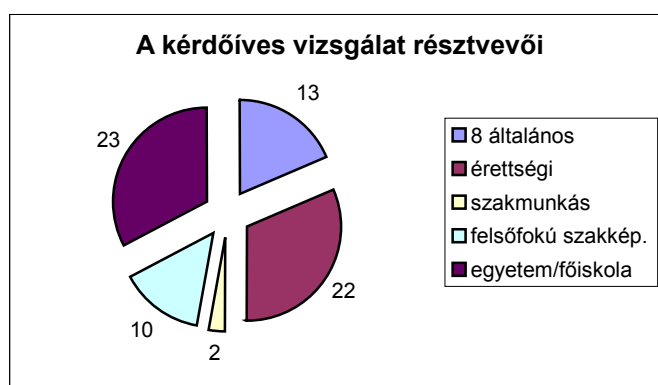
nem kölcsönözhető, pedig vannak szótáraink és nyelvoktató lemezeink is. A gyermekkönyvtárban viszont nagy népszerűségnek örvendenek ezek az anyagok.

Említést kell tenni a külföldi folyóiratokról is, amelyekből borsos árak miatt keveset tudunk rendelni. Néhányat ajándékba kaptunk magánszemélyektől.

Nyelvi hangzó CD még kevés van, a felnőtt részlegben 3, a gyermekkönyvtárban 1, de természetesen tudjuk, hogy a digitális hanghordozóké a jövő és igyekszünk ezeket is gyarapítani.

A mostani előadásra való felkészülés kapcsán jött az az ötletünk, hogy kérdezzük meg olvasóinkat, milyen szinten ismerik könyvtárunk nyelvi állományát, milyen gyakran kölcsönöznek ebben a témában, elégedettek-e szolgáltatásainkkal. Kíváncsiak voltunk arra is, hogy a hozzánk járó olvasók rendelkeznek-e nyelvismerettel, vagy nem tanulnak-e valamilyen idegen nyelvet? A gyermek olvasók körében arra kérdeztünk rá, hogy tanulnak-e az iskolán kívül nyelveket, illetve használták-e már nyelvtanuláshoz a különböző dokumentumokat.

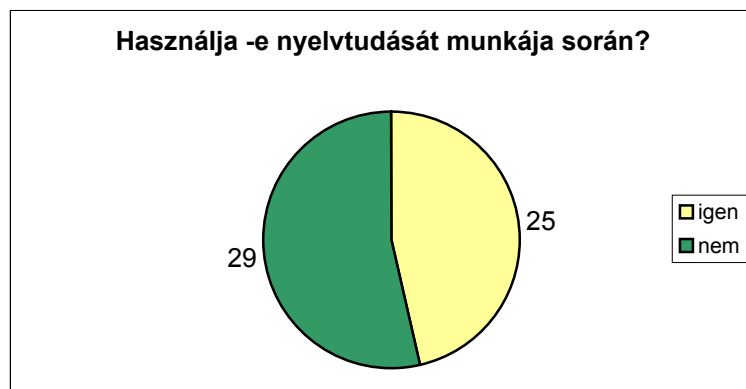
Négy hétig kérdeztük az olvasókat kérdőív segítségével a felnőtt részlegben és a gyermekkönyvtárban. A felnőttek 19, a gyermekek 5 kérdésre válaszoltak. Csak azok az olvasóink töltötték ki a kérdőívet, akik kedvet éreztek hozzá. Így összesen a felnőttektől 70 kitöltött és használható választ kaptunk, míg a gyerekektől 56-ot.

A felnőtt válaszadók között 47 nő, 23 férfi volt. Iskolai végzettséget tekintve: 23 főiskolás, egyetemista, 10 felsőfokú szakképesítéssel rendelkezett, 2 szakmunkást, 22 érettségizett, 13 nyolc általánost végzett válaszoló volt. Foglalkozások megoszlása: 34 dolgozó, 23 tanuló, 4 nyugdíjas, 9 egyéb (munkanélküli, katona, stb.)

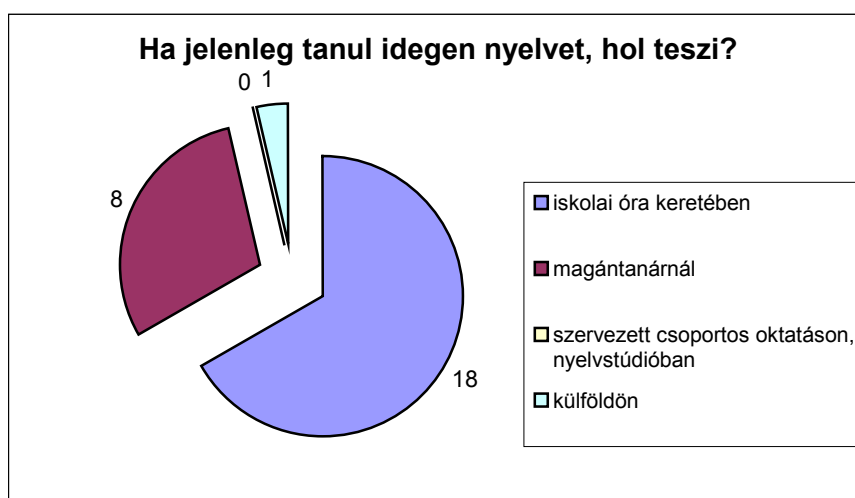
A 70 megkérdezett közül 54-en válaszoltak igennel arra a kérdésre, hogy beszél-e valamilyen idegen nyelvet, 16-an pedig nemmel. Az igennel válaszolók közül 25-en beszélnek egy, 21-en pedig két nyelvet, 5-en hármat és 3-an négyet vagy annál többet.

A hetedikként feltett kérdésben, melyben arra voltunk kíváncsiak, hogy általában milyen idegen nyelvek a közkedveltek, nem csalódtunk, hiszen magasan az angol és német nyelvek vezetnek. De közkedvelt a válaszadók között az olasz, orosz, francia is. 1-1 jelölés jutott az eszperantóra, a spanyol, ukrán, szerb, szlovén, horvát, ruszin nyelvekre.

A 70-ből 31 olvasónk rendelkezik nyelvvizsgával. Alapfokú vizsgája 5 olvasónknak van, középfokú 24-nek, felső fokú 2-nek.

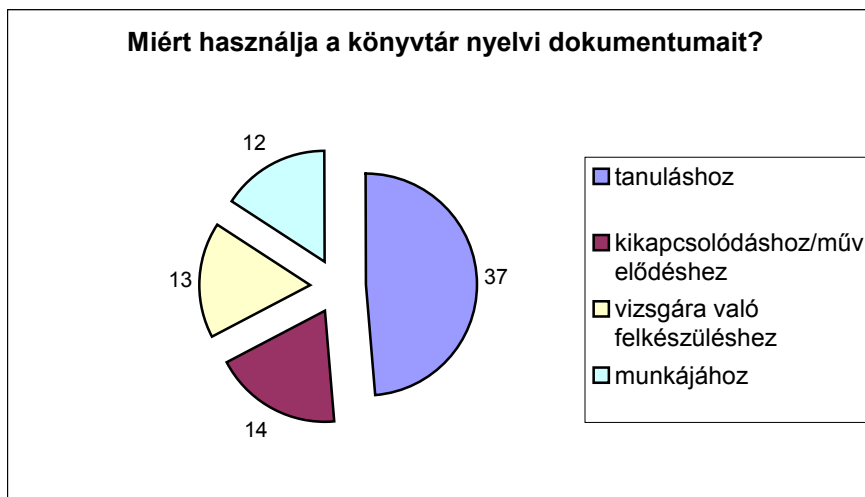
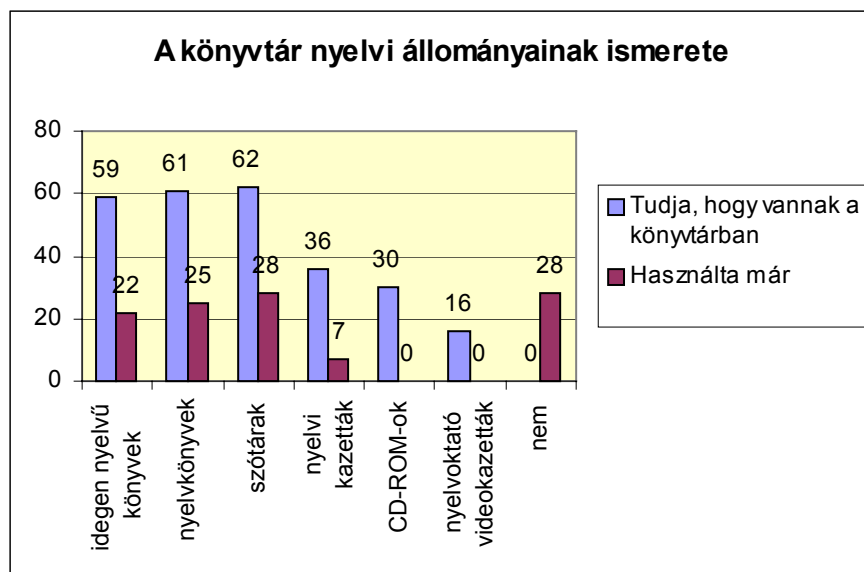
Arra a kérdésre, hogy használja-e idegen nyelv tudását a munkájában, fele-fele arányban oszlottak meg a válaszok. Mint ahogy abban is, hogy szándékoznak-e mostanában nyelvet tanulni.

MŰHELY

A most tanulók közül a többség iskolai óra keretében tanul nyelvet, 8-an magántanárnál, egy valaki külföldön. Viszont érdekes, hogy csoportos oktatáson, nyelvstúdióban senki nem tanul. A megkérdezettek fele nem a munkája miatt tanul nyelveket, csupán érdeklődik a nyelv iránt. A következő kérdések a könyvtár állományára és szolgáltatásaira vonatkoztak.

Az állományról: a 70-ből 59-en tudták, hogy vannak idegen nyelvű könyveink, ebből 22-en kölcsönöztek is. 61-en tudnak nyelvkönyvekről, 25-en kölcsönözték is már. 62-en tudnak szótárakról, 28-an kölcsönöztek. 36 tudja, hogy van nyelvi kazetta, 7 már kölcsönzött is. 30 tudja, hogy van CD-ROM, de még soha nem használta. Videokazettáról 16-an tudnak, de ezeket sem kölcsönözte senki. 28-an pedig egyik dokumentumot sem használták még. A felsorolt dokumentumokat tanuláshoz használják a legtöbben, de nem elhanyagolható a művelődni és vizsgázni szándékozók száma sem. Rendszeresen kevesen kölcsönöznek ebben a témában, inkább az alkalmankénti kölcsönzés a jellemző.

A megkérdezett olvasók többsége elégedett a könyvtár idegen nyelvű állományával, mindössze négyen jelölték, hogy nem megfelelő számukra.

Az idegen nyelvű folyóiratok iránt a megkérdezettek fele érdeklődik.

A gyerekek között végzett felmérés azt mutatja, hogy mindannyian tanulnak idegen nyelvet. Az 56 megkérdezett közül németül 42-en, angolul 19-en, franciául 3-an, olaszul 1 fő

MŰHELY

---

tanul. Különórán 18-an tanulnak, 9-9 angolul és németül. 29-en még nem kölcsönöztek nyelvtanuláshoz könyvet, 22-en néhányszor, 5-en rendszeresen. 50-en még nem használtak CD-ROM-ot, míg 6-an már igen. Arra, a kérdésre, hogy milyen nyelvet szeretnél tanulni, a következő válaszokat kaptuk:

- Nem szeretne tanulni más nyelvet: 7 fő,
- Nem tudja, melyiket szeretné még tanulni: 3 fő
- Angolt szeretne tanulni: 16 fő
- Olaszt: 12 fő
- Franciát: 8 fő
- Spanyolt: 5 fő
- Németet: 3 fő
- Latint, japánt, orosz: 2-2 fő
- Portugált, kínait: 1-1 fő.

Szerencsére a többség vállalkozna és reméljük vállalkozni is fog a későbbiekben arra, hogy minél több nyelvet megtanuljon. Feladatunknak kell tekintenünk, hogy ösztönözzük a fiatalokat arra, hogy tanuljanak meg nyelveket, mert ez által jobban megismerhetik a világot. Ennek jegyében szervezzük meg idén a gyerekkönyvtárban december 17-én *Ünnepi hagyományok a nagyvilágban* című előadásunkat.

Összegzés:

Igényfelmérés, igénykeltés:

- könyvtárbemutatókon az idegen nyelvű anyagra felhívjuk a figyelmet
- nyelvtanfolyamok plakátjainak, szórólapjainak helyet biztosítunk, illetve terjesztjük
- állomány kiemeléseket végzünk
- dolgozóink részére nyelvtanfolyamot szerveztünk

A Fejér György Városi Könyvtár szolgálata a nyelvtanulásban:

- törekszünk a minél teljesebb állománybeszerzésre
- a beszerzett dokumentumokat kölcsönözzük
- tanfolyamoknak helyet biztosítunk
- oktatási intézményekkel kapcsolatot tartunk
- az olvasótermi kézikönyveket hétvégére illetve nyelvvizsgára kiadjuk

Benke Tímea

